

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Mahpuslar birçok cezaevinde hak ihlallerine maruz bırakılmakta, başta tecrit ve izolasyon olmak üzere çeşitli uygulamalarla sindirilmeye çalışılmaktadır. Türkiye cezaevlerinde süren açlık grevi eylemlerinin en temel sebebi olan tecrit ve izolasyon politikaları olmak üzere mahpusların maruz bırakıldığı her türlü hak ihlalinin giderilmesi ve bu suretle devam eden açlık grevlerinin sona ermesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz. **02.02.2023**

Fatma Kurtulan
Mersin Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye cezaevlerinde mahpuslar son dönemlerde yaşadıkları sorunlardan kaynaklı sıklıkla açlık grevine girmektedir.

Şakran Kadın Kapalı Cezaevi'nde mahpuslar, ayakta sayım dayatması, tecrit koşullarının derinleştirilmesi, kitap kısıtlamaları ve ortak havalandırmaya izin verilmemesine karşı 2 Ocak'ta süreli-dönüşümlü açlık grevi eylemine başlamıştır. Uyarı amacıyla açlık grevine başlayan mahpuslar, yaşadıkları hak ihlallerinin giderilmesi için 10 günlük arayla süreli-dönüşümlü açlık grevine devam etmektedir.

Afyon 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevi'nde de koğuşlara yönelik baskın ve ayakta sayım dayatmasına karşı mahpuslar, 3 Ocak'ta süresiz-dönüşümsüz açlık grevi eylemi başlatmıştır. İlk olarak 2 mahpusun başlattığı açlık grevi eylemini, şu anda Habil Emen, Yusuf Birkan, Yusuf

Erkek, Mehmet Emin Dal, Sıraç Keskin, Kerem Budak, Vedat Balı, Rızzar Turhan ve Cumali Yıldırım olmak üzere toplam 9 mahpus sürdürmektedir.

Giresun Espiye L Tipi Kapalı Cezaevi'nde hak ihlalleri ve idarenin baskılarına karşı 3 aydır, 10'ar günlük dönüşümlü açlık grevi devam etmektedir. Mahpuslar, Espiye Cezaevi'nde fiziki ve psikolojik işkenceye maruz kaldıklarını, hastane sevklerinin yapılmadığını, Kürtçe kitapların verilmediğini, koğuşlara baskın yapıldığını, bazı mahpusların kelepçelenerek götürüldüğünü, bazı mahpusların darp edildiğini beyan etmişlerdir.

Trabzon Beşikdüzü Cezaevi'nde mahpuslar 6 aydır 5'er günlük dönüşümlü açlık grevine devam etmektedir. Mahpuslar taleplerini; hapishane içerisinde devam eden tecrit ve izolasyonun sonlandırılması, pandemiden ötürü yasaklanan kurs, atölye, spor, benzeri sosyal aktivitelerin toplu olacak şekilde yapılması, oda değişimlerinin yapılması, hapishane içerisinde adli-siyasi ayırımı yapılmadan eşit muamele görülmesi, kantinden aldıkları radyo ve benzeri eşyaların soyut gerekçelerle el konulmaması olarak beyan etmiştir. Mahpuslar; aynı suçtan yargılanan mahpusların 4 ayrı odada kaldıklarını ve birbirlerinde habersiz olduklarını, hapishaneye yeni getirilenlerin çıplak aramaya maruz kaldıklarını ve izolasyona tabi tutulduğunu, her bir mahpus için 5 adet kitap ve 2 sözlük kotası uygulandığını, Kürtçe gramer kitapları dahil yasaklı olmamasına rağmen hiçbir Kürtçe kitabın verilmediğini, Halk Tv, Tele1, TRT3 gibi kanalların verilmediğini ve talep halinde yasak olduğunu ifade edildiğini, Yeni Yaşam gazetesi başta olmak üzere Birgün, Evrensel gibi muhalif gazetelerin verilmediğini, sadece Cumhuriyet gazetesinin günler sonra verildiğini, ailelerinden uzak bu cezaevinde tutulduklarından ailelerin görüşlere gelmekte zorlandıklarını ve hatta birçok mahpusun ailelerinin görüşlere hiç gelemediklerini, koğuşlara konulan sesli telefonların örgütlü suçlardan yargılanan mahpuslara sadece 10 dakika ve adli suçlardan yargılanan mahpuslara 30 dakika olacak şekilde ayırıcı politika uygulandığını, mahpuslara tanınan görüntülü konuşma hakkının örgütlü suçlardan yargılanan mahpuslara verilmediğini, kantin fiyatlarının fahiş olduğunu, yemeklerin çok kötü ve az verildiğini, elektrik faturalarının kabarık olduğunu, bir semaver, TV ve ampul için aylık 500 TL den fazla elektrik faturası geldiği ve bu faturanın mahpuslar tarafından ödendiğini, oda, banyo, tuvalet ve koridorların mahpuslar tarafından temizlendiğini ve deterjan ürünlerinin idare tarafından verilmediğini, mahpusların fahiş fiyatla satın aldıklarını, hapishane içindeki diğer odalara mektup göndermenin hapishane idaresi tarafından yasaklandığını, Sakıp HAZMAN, Hazret EĞİTMİŞ, Cahit SEVMİŞ ve Azat ASLAN isimli mahpusların ağırlaştırılmış müebbet hükümlüsü olmadıkları halde birkaç yıldan

bu yana tek kişilik hücrelerde tutulduklarını, İdare ve Gözlem Kurulu'nun soyut sorularla tahliyelerini ertelediğini ifade etmişlerdir.

Yine yakın dönemde Kırıklar, Bolu, Konya Ereğli, Dumlu cezaevlerinde mahpuslar taleplerini de kamuoyuna açıklayarak, cezaevinde yaşadıkları sorunları açıklayıp son çare olarak açlık grevine girdiklerini ve sorunlarının çözülmesi halinde açlık grevlerine son vereceklerini açıklamışlardır.

Mahpuslar birçok cezaevinde benzer hak ihlallerine maruz bırakılmakta, başta tecrit ve izolasyon olmak üzere çeşitli uygulamalarla sindirilmeye çalışılmaktadır. Türkiye cezaevlerinde süren açlık grevi eylemlerinin en temel sebebi olan tecrit ve izolasyon politikaları olmak üzere mahpusların maruz bırakıldığı her türlü hak ihlalinin giderilmesi ve bu suretle devam eden açlık grevlerinin sona ermesi amacıyla Meclis Araştırması açılmasını elzemdir.

1	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	T. Hattar
2	SAİT DEDE	HAKKARİ	J. D. A.
3	GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT	MUŞ	G. H. A.
4	KEMAL PEKÖZ	ADANA	K. E. A.
5	HABİP EKSİK	IĞDIR	H. E. A.
6	OYA ERSOY	İSTANBUL	O. E. A.
7	NURAN İMİR	ŞIRNAK	N. İ. A.
8	ALİCAN ÖNLÜ	TUNCELİ	A. Ö. A.
9	HÜSEYİN KAÇMAZ	ŞIRNAK	H. K. A.
10	REMZİYE TOSUN	DİYARBAKIR	R. T. A.
11	RİDVAN TURAN	MERSİN	R. T. A.
12	ABDULLAH KOÇ	AĞRI	A. K. A.
13	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	Ö. Ö. A.
14	MUAZZEZ ORHAN IŞIK	VAN	M. O. A.
15	ERDAL AYDEMİR	BİNGÖL	E. A. A.
16	ZEYNEL ÖZEN	İSTANBUL	Z. Ö. A.
17	DİLŞAT CANBAZ KAYA	İSTANBUL	D. C. A.
18	HASAN ÖZGÜNEŞ	ŞIRNAK	H. Ö. A.
19	MURAT ÇEPNİ	İZMİR	M. Ç. A.
20	ALİ KENANOĞLU	İSTANBUL	A. K. A.